

Ref. Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Deelname als derde bij meerdere Aanmeldingen	In paragraaf 3.5 is bepaald dat een onderneming zich slechts eenmaal als Gegadigde kan aanmelden. Begrijpen wij correct dat deze beperking niet geldt voor een partij die uitsluitend als derde als bedoeld in paragraaf 3.5 wordt ingezet, en dat bijvoorbeeld een installatieadviseur als derde onderdeel mag zijn van meerdere afzonderlijke Aanmeldingen/Gegadigden?	Ja. De beperking in paragraaf 3.5 geldt uitsluitend voor aanmelding als Gegadigde, daaronder begrepen aanmelding als combinant. Een onderneming die uitsluitend als derde (beroep op derden) wordt ingezet, mag onderdeel zijn van meerdere Aanmeldingen. Dezelfde onderneming mag niet tegelijk Gegadigde of combinant zijn in de ene Aanmelding en derde in een andere Aanmelding.
			Kerncompetentie 1 en de selectiecriteria werken verschillend.
			Bij Kerncompetentie 1 toont iedere discipline (architect, constructeur, installatieadviseur W&E en adviseur bouw fysica) afzonderlijk aan dat zij aan de minimumeisen voldoet. Dat gebeurt met een volledig ingevuld formulier Bijlage 4 per discipline. Dat is een knock-outtoets. De disciplines mogen hetzelfde project gebruiken als zij daar allen op hebben gewerkt. Zij mogen ook verschillende projecten gebruiken.
		Het minimale ontwerpteam bestaat uit de architect, constructeur, installatieadviseur W&E en adviseur bouw fysica. Bij Kerncompetentie 1 is opgenomen dat per discipline een eigen referentie mag worden ingediend. Voor ons is echter niet duidelijk hoe dit bij de selectiecriteria SC1 t/m SC3 is bedoeld.	Bij de selectiecriteria dient de Gegadigde per criterium één Selectienota in, namens het hele ontwerpteam. Disciplines dienen geen afzonderlijke selectienota's in. Beoordeeld wordt of het ontwerpteam, inclusief de derde adviseurs, de gevraagde ervaring en affiniteit met de opgave heeft. Die ervaring moet uit de Selectienota blijken. Dat geldt voor alle disciplines, niet alleen voor de architect, dat moet gezamenlijk worden aangetoond.
		Dient iedere discipline afzonderlijk ervaring met SC1, SC2 en/of SC3 aan te tonen, vergelijkbaar met Kerncompetentie 1, of wordt per selectie criterium de ervaring van de Gegadigde/het ontwerpteam als geheel beoordeeld aan de hand van één referentieproject?	Omdat het niet altijd reëel is dat alle disciplines hun ervaring in één gezamenlijk project aantonen, mag de Selectienota meerdere projecten behandelen. Meer projecten levert geen hogere score op.
		Specifiek voor SC3 wordt gesteld dat het referentieproject moet aantonen dat "de architect" cultuurhistorische kwaliteiten kan herkennen, behouden en integreren, terwijl bij de beoordelingsaspecten wordt gesproken over "het ontwerpteam". Dient SC3 uitsluitend door de architect te worden aangetoond, of dient/mag iedere discipline hiervoor afzonderlijk een eigen referentie aanleveren?	De zin in de Selectieleidraad "Per selectie criterium wijst de Gegadigde maximaal één referentieproject aan" komt te vervallen.
2	Toedeling kerncompetentie en selectiecriteria aan 2 disciplines		De omvangbanden (BVO) blijven van toepassing. Per selectie criterium hanteert de Aanbestedende Dienst het laagst ingediende project in die Selectienota als omvangband. Grotere projecten tellen die band niet op. Een kleiner project is maatgevend, ook als de overige projecten groter zijn.
			Voor SC3 geldt hetzelfde: de nota toont dat het ontwerpteam cultuurhistorische kwaliteiten kan herkennen, behouden en integreren, en hoe het team daarbij is ingezet.
			Niet zonder meer. Per selectie criterium mag de Selectienota één project behandelen. Dat is voldoende als daaruit de ervaring van het hele ontwerpteam blijkt, inclusief de derde adviseurs, en als dat project de omvangband draagt.
3	Referentieprojecten selectiecriteria	Kunt u bevestigen dat voor alle selectiecriteria 1 referentie per criterium volstaat?	Meer projecten mag. Meer projecten levert geen hogere score op. Elk behandeld project telt mee voor de omvangband. Het laagst ingediende project is maatgevend. Zie het antwoord op vraag 2.
			Ja. Voor SC2 mag de Gegadigde een woongebouw behandelen. Het project hoeft geen onderwijsgebouw of ander publiek gebouw te zijn.
4	2.3.2 Selectie criterium 2	Kunt u bevestigen dat de referentie voor de competentie binnenstedelijk ontwerpen en bouwen ook een woongebouw mag zijn?	SC2 gaat over ontwerpen in een dichte binnenstedelijke context: bouwblok, bereikbaarheid, belendingen, participatie en stedenbouwkundige inpassing. De commissie beoordeelt of de Selectienota affiniteit met die opgave aantoonst.
5	1.2 Omschrijving werkzaamheden	Kunt u bevestigen dat het SO onderdeel is van de werkzaamheden van het integraal ontwerpteam?	Ja
6	1.1 Het Project en omschrijving werkzaamheden	Is de volumestudie / ontwerpend onderzoek uitgevoerd door een architect? Zo ja, mag deze partij deelnemen aan deze tender?	Het ontwerpend onderzoek is uitgevoerd door architecten. Deze partijen zijn niet uitgesloten van deelname.
			De tijdelijke huisvesting betreft een bestaande voorziening (De Vier Leeuwen). Het uitgangspunt is dat dit gebouw met minimale ingrepen passend wordt gemaakt voor De Waalse School.
7	1.1 Het Project en omschrijving werkzaamheden	Kunt u verduidelijken wat we hieronder moeten verstaan: "De tijdelijke huisvesting is bekend; de architect is hierbij (mede) verantwoordelijk binnen de scope van deze Opdracht."	Ontwerp, engineering en het aanvragen van de benodigde vergunningen voor die ingrepen maken deel uit van de werkzaamheden van het integraal ontwerpteam. De exacte omvang van die werkzaamheden is op dit moment nog niet bekend
			De 4.060 m ² BVO is de totale omvang van de opdracht. Daarvan is circa 60% het te behouden cultuurhistorisch waardevolle deel en circa 40% sloop, vervangende nieuwbouw en uitbreiding. Die verhouding volgt uit de vastgestelde projectomvang en de projectprincipes in de businesscase.
8	Verhouding renovatie - sloop - nieuwbouw	Kunt u op de totale omvang van 4.060 m ² bvo de verhouding tussen renovatie, sloop en nieuwbouw aangeven?	Dit is het huidige, leidende uitgangspunt van de opdracht. Het geactualiseerde programma van eisen kan later meer detaillering geven.
9	Honorarium	Kunt u in deze fase al een indicatie geven van het verwachte vaste honorarium voor het ontwerpteam?	Het vaste honorarium voor het gehele ontwerpteam bedraagt € 665.000,- exclusief btw.
		Wijzigingen op artikel 47, sub 7. Begrijpen wij het goed dat geen intellectueel eigendom rust op het huidige ontwerp van de school?	Of op het huidige ontwerp van de school intellectueel eigendom rust, is op dit moment niet bekend. Dit wordt nagevraagd. Voor de selectiefase is dit niet relevant. Indien van belang, wordt dit in de gunningsfase toegelicht.
10	Bijlage 6 - DNR	Graag verduidelijken.	
		Wijzigingen op hoofdstuk 6 van de DNR2011 Artikel 14 lid 4 DNR2011 vervalt Artikel 14 lid 6 DNR2011 vervalt	Dit is de standaardafwijking van de Gemeente Rotterdam op de DNR 2011. Deze afwijking wordt gehanteerd omdat het een onderwijs- en maatschappelijk vastgoedproject betreft. Artikel 14 lid 4 en lid 6 DNR 2011 komen te vervallen.
11	Bijlage 6 - DNR	Graag verduidelijken waarom u deze artikelen laat vervallen.	De 60% bij "omvang en kwaliteit van de toelichting" betreft de omvangband. Die wordt bepaald door het totale BVO van het referentieproject, afgezet tegen 4.060 m ² BVO. Het percentage slaat niet op het aandeel nieuwbouw en niet op het aandeel bestaand.
12	Selectieleidraad - 2.3.3 Selectie criterium 3	In SC3 wordt bij de 'omvang en kwaliteit van de toelichting' gesproken over een omvang van 60%. Slaat dit percentage op de nieuwbouw of op het bestaande deel?	De indicatieve verhouding van circa 60% bestaand en 40% nieuwbouw bij de onderhavige opgave is iets anders. Die verhouding maakt geen deel uit van de omvangband. Zie het antwoord op vraag 8.
13	Selectieleidraad - 2.3.3.	Zie Omvang en kwaliteit van de toelichting (scoring SC3). Wat bedoelt u met "Per selectie criterium wijst de Gegadigde maximaal één referentieproject aan."?	Zie vraag 2
		Op basis van wat u stelt onder 'Relatie met de geschiktheidseisen' 'waarop wordt beoordeeld' maken wij op dat Selectie criterium 3 is gekoppeld aan de Kerncompetentie, dus dat hier hetzelfde referentieproject moet worden beschreven.	Nee. Selectie criterium 3 is niet gekoppeld aan Kerncompetentie 1 in die zin dat hetzelfde referentieproject moet worden beschreven. Het is ook niet vereist dat het een gezamenlijk project is van het ontwerpteam dat voor deze opdracht wordt voorgesteld.
		U beoordeelt dan vervolgens bij de bulltis de diverse aspecten op affiniteit, kennis, ervaring en breedte, in onderlinge samenhang en of de selectienota inzichtelijk maakt hoe HET ONTWERPTeam heeft geacteerd.	Kerncompetentie 1 is een knock-outtoets per discipline. Het ontwerpteam hoeft niet in de voorgestelde teamsamenstelling gezamenlijk aan die kerncompetentie te voldoen.
		Dit betekent ons inziens dat het referentieproject toch een gezamenlijk project zou moeten zijn van het ontwerpteam dat voor deze opgave wordt voorgesteld. Kunt u dit bevestigen?	
		Zo ja dan staat dit haaks op de mededeling (laatste bullit) bij de Kerncompetentie dat 'het ontwerpteam niet in de voorgestelde teamsamenstelling gezamenlijk aan deze kerncompetentie hoeft te voldoen'.	Bij SC3 dient de Gegadigde één Selectienota in. Beoordeeld wordt de onderbouwing in die nota: of het ontwerpteam cultuurhistorische kwaliteiten kan herkennen, behouden en integreren, en hoe het ontwerpteam daarbij is ingezet. "Het ontwerpteam" is het team dat nu wordt voorgesteld (architect, constructeur, installatieadviseur W&E en adviseur bouw fysica). Hun ervaring mag uit verschillende projecten blijken. Zie het antwoord op vraag 2.
14	Selectieleidraad - 2.3.3 Selectie criterium 3	Zo nee, wat bedoelt u dan met 'het ontwerpteam'?	
15	Selectieleidraad - 2.3.3. Selectie criterium 3	Betreft het referentieproject voor Selectie criterium 3 hetzelfde referentieproject als voor de Kerncompetentie?	Dat hoeft niet
		Het referentieproject betreft minimaal 2.030 m ² BVO. Wilt u aangeven wat minimaal 2.030 m ² BVO moet zijn? Het totale project - dus renovatie en nieuwbouw samen - of de toegevoegde nieuwbouw?	Het minimum van 2.030 m ² BVO betreft het totale BVO van het referentieproject: renovatie en nieuwbouw samen. Het betreft niet alleen de toegevoegde nieuwbouw.
16	Selectieleidraad - 2.2. Kerncompetentie 1	Graag verduidelijken.	

		Ja. De Selectienota toont de ervaring en affiniteit van het hele ontwerpteam, inclusief de derde adviseurs. Dat geldt voor alle disciplines, niet alleen voor de architect. Weglaten van constructeur, installatieadviseur of bouwfysica is geen knock-out, maar op dat beoordelingsaspect kan de nota dan niet hoog scoren.
17 Selectieleidraad - 2.3 selectiecriteria	Hebben de adviseurs binnen het ontwerpteam nog een verplichting mbt het aantonen binnen de Selectiecriteria? Begrijpen wij het goed dat er voor de Selectiecriteria andere referentieprojecten mogen worden aangeleverd dan het referentieproject voor de Kerncompetentie? Behalve voor Selectie criterium 3 die is gekoppeld aan de Kerncompetentie?	Dat mag in één project. Dat mag in meerdere projecten. Elk behandeld project telt mee voor de omvangband. Zie de antwoorden op vraag 2, 3 en 50.
18 Selectieleidraad 2.3.1.		Ja. Voor SC1, SC2 en SC3 mogen andere projecten worden behandeld dan het referentieproject voor Kerncompetentie 1. SC3 is niet gekoppeld aan Kerncompetentie 1. Zie de antwoorden op vraag 2, 14 en 15.
		Nee. Het is niet verplicht dat iedere discipline van het beoogde ontwerpteam een eigen referentie aanlevert.
Selectieleidraad - 2.2.2 Kerncompetentie 1 - 19 laatste bullit	Begrijpen wij het goed dat elke discipline van het beoogde ontwerpteam één referentie moet aanleveren?	Heeft het ontwerpteam één gezamenlijke, passende referentie die aan de kerncompetentie voldoet, dan volstaat die ene referentie. Meer referenties zijn niet nodig, maar de Aanbestedende Dienst onderkent dat een gezamenlijk project van alle vier de disciplines in de praktijk vaak niet bestaat. Daarom mag je meerdere referenties aanleveren.
20 Bijlage 4 - formulier referentie geschiktheidseisen	Wilt u hier geen toelichting van het referentieproject, maar alleen voor de selectiecriteria? In het geval u voor de Kerncompetentie wél een toelichting aangaande het project wilt, hoeveel tekst (evt. inclusief beeld) is toegestaan?	Nee. Voor Kerncompetentie 1 is geen toelichting gevraagd. Dat is een knock-out: het referentieproject voldoet wel of niet aan de minimumeisen. Per discipline volstaat het ingevulde formulier referentie geschiktheidseisen (Bijlage 4).
21 Selectieleidraad - 1.2 - Ontwerpteam	Mogen de adviseurs zich met meerdere gegadigden inschrijven?	Ja, zie ook vraag 1
		Nee. Het minimale ontwerpteam (architect, constructeur, installatieadviseur W&E en adviseur bouwfysica) moet bij Aanmelding volledig zijn voorgesteld. Adviseurs mogen niet pas in de gunningsfase worden toegevoegd.
22 Selectieleidraad - 1.2 - Ontwerpteam	Is het akkoord dat de adviseurs in de gunningsfase worden voorgesteld?	Een Gegadigde mag tijdens de procedure, bij uitnodiging tot de gunningsfase of bij uitvoering, niet van derde wisselen.
	U geeft in artikel 1.2 aan dat voor de adviesdiensten een vast honorarium geldt, maar dat dit honorarium pas bekend wordt gemaakt in de gunningsleidraad. Om een afweging over deelname te kunnen maken is dit gegeven essentieel, kunt u deze informatie nu verstrekken? U vraagt in deze fase al een aanzienlijke inspanning van de teams, het risico bestaat nu dat teams in dit stadium al afzien van deelname of eventueel in de gunningsfase afhaken.	Zie vraag 9
23 honorarium	Zou u willen aangeven of er een vast honorarium is bij deze opdracht, en wat dit honorarium is? Er is hierover nu niets bekend.	Zie vraag 9
	Hier wordt 1 referentie gevraagd als Kerncompetentie. Vervolgens wordt opgemerkt: "Per discipline mag een eigen referentie worden ingediend. Het ontwerpteam hoeft niet in de voorgestelde teamsamenstelling gezamenlijk aan deze kerncompetentie te voldoen. Voor elke aan deze kerncompetentie gekoppelde discipline wordt afzonderlijk een volledig ingevuld referentieformulier (Bijlage 4) ingediend"	
Pagina 12 en verder: 2.2.2 Technische- en 25 beroepsbekwaamheid	Vraag 1: Dit betekent in het uiterste geval 4 verschillende referenties (architectuur, constructie, installaties en bouwfysica)?	Ja
	Hier wordt 1 referentie gevraagd als Kerncompetentie. Vervolgens wordt opgemerkt: "Per discipline mag een eigen referentie worden ingediend. Het ontwerpteam hoeft niet in de voorgestelde teamsamenstelling gezamenlijk aan deze kerncompetentie te voldoen. Voor elke aan deze kerncompetentie gekoppelde discipline wordt afzonderlijk een volledig ingevuld referentieformulier (Bijlage 4) ingediend".	Nee. De referenties voor Kerncompetentie 1 worden niet beoordeeld op de selectiecriteria.
	Vraag 2: Als 4 verschillende referenties worden aangedragen, worden deze dan vervolgens ook alle aan de 3 selectiecriteria (Complexiteit van de opgave, Binnenstedelijk ontwerpen en bouwen, Cultuurhistorische waarde) beoordeeld? Of geldt dit enkel voor de referentie "architectuur"?	Kerncompetentie 1 is een knock-out per discipline. Per discipline wordt één referentie getoetst: het project voldoet wel of niet. Dat geldt voor alle vier de disciplines, niet alleen voor de architect. De selectiecriteria SC1, SC2 en SC3 worden beoordeeld op de Selectienota. De Gegadigde mag daarvoor andere projecten behandelen.
Pagina 12 en verder: 2.2.2 Technische- en 26 beroepsbekwaamheid		
	In de Selectieleidraad is opgenomen dat, indien een partij niet beschikt over een ISO 9001:2015-certificaat, kan worden volstaan met gelijkwaardige maatregelen op het gebied van kwaliteitszorg. De gelijkwaardigheid kan worden aangetoond door middel van een document waarin de aspecten van het kwaliteitszorgsysteem overeenkomstig de inhoud van ISO 9001, inclusief de borgingssystemen, zijn omschreven. Begrijpen wij het correct dat een partij die niet beschikt over een ISO 9001:2015-certificaat aan deze geschiktheidseisen kan voldoen door een eigen Plan van Aanpak Kwaliteitsborging te overleggen, waarin ten minste de wijze van procesbeheersing, verantwoordelijkheden, kwaliteitscontroles, risicobeheersing, document- en versiebeheer, evaluatie en continue verbetering inclusief de wijze waarop deze maatregelen binnen de organisatie zijn geborgd, wordt beschreven? En dat een dergelijk Plan van Aanpak, mits naar het oordeel van de Aanbestedende Dienst inhoudelijk gelijkwaardig aan de relevante aspecten van ISO 9001:2015, als voldoende bewijs voor deze geschiktheidseisen wordt geaccepteerd?	Ja. Een partij zonder ISO 9001:2015-certificaat kan aan deze geschiktheidseisen voldoen door gelijkwaardige maatregelen op het gebied van kwaliteitszorg aan te tonen. Dat kan met een document, bijvoorbeeld een Plan van Aanpak Kwaliteitsborging, waarin de aspecten van het kwaliteitszorgsysteem overeenkomstig de inhoud van ISO 9001:2015 zijn omschreven, inclusief de borging in de organisatie. De in de vraag genoemde onderwerpen (procesbeheersing, verantwoordelijkheden, kwaliteitscontroles, risicobeheersing, document- en versiebeheer, evaluatie en continue verbetering, en de wijze waarop deze maatregelen zijn geborgd) vallen daaronder.
27 ISO 9001:2015-certificering		De Aanbestedende Dienst beoordeelt of het overgelegde document inhoudelijk gelijkwaardig is. Deze eis geldt voor alle partijen die onderdeel uitmaken van het ontwerpteam.
	In §3.10 wordt aangegeven dat niet-winnende Inschrijvers in de gunningsfase een rekenvergoeding ontvangen, maar dat de hoogte en voorwaarden daarvan pas in de gunningsleidraad bekend worden gemaakt. Kan de Aanbestedende Dienst de hoogte en voorwaarden van deze rekenvergoeding reeds in de selectiefase bekendmaken, zodat Gegadigden de consequenties van eventuele deelname aan de gunningsfase voorafgaand aan hun Aanmelding kunnen beoordelen?	Niet-winnende Inschrijvers die een geldige Inschrijving indienen, ontvangen een rekenvergoeding van € 7.000,- exclusief btw. De winnende Inschrijver ontvangt geen rekenvergoeding; deze is begrepen in de Opdracht. De nadere uitwerking volgt in de Gunningsleidraad.
28 Rekenvergoeding gunningsfase	Voor SC3 wordt aangegeven dat de omvangband uitsluitend wordt bepaald op basis van het totale BVO van het referentieproject, terwijl in de kwalitatieve beoordeling de verhouding tussen cultuurhistorisch bestaand en nieuwbouw/aanbouw nadrukkelijk wordt meegewogen. Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat voor de bepaling van de omvangband uitsluitend het totale BVO van het referentieproject relevant is en dat geen minimale absolute of procentuele omvang van de nieuwbouw-/aanbouwcomponent als ondergrens geldt?	Ja. Voor de omvangband telt alleen het totale BVO van het referentieproject, afgezet tegen 4.060 m² BVO. Er geldt geen ondergrens in m² of in procenten voor de nieuwbouw- of aanbouwcomponent in de band. Zie de antwoorden op vraag 2 en 12.
29 Referentie SC3 – verhouding bestaand/nieuw		De verhouding circa 60/40 is een kwalitatief beoordelingsaspect bij SC3. De commissie weegt of sprake is van een serieuze integratie van bestaand en nieuw. Een ondergeschikte uitbouw scoort laag.
	In §1.3 lijkt het opgenomen schema enkele inconsistenties in jaartallen te bevatten. Zo wordt aangegeven dat opdrachtverlening en start van de werkzaamheden in januari 2027 worden verwacht, terwijl in het schema "Contractering augustus 2026 – januari 2026" en "Schetsontwerp/Voorontwerp januari 2026 – maart 2027" staat vermeld. Kan de Aanbestedende Dienst bevestigen dat hier sprake is van verschrijvingen en een gecorrigeerde projectplanning verstrekken?	In het schema in paragraaf 1.3 staan verschrijvingen in de jaartallen. Januari 2026 moet januari 2027 zijn. De gecorrigeerde regels luiden: Contractering: augustus 2026 tot januari 2027 Schetsontwerp/Voorontwerp: januari 2027 tot maart 2027 De overige data in het schema blijven ongewijzigd.
30 Projectplanning	In §1.1 wordt aangegeven dat de tijdelijke huisvesting bekend is en dat de architect hiervoor "(mede) verantwoordelijk" is binnen de scope van de Opdracht. Kan de Aanbestedende Dienst nader specificeren welke werkzaamheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van de tijdelijke huisvesting onderdeel zijn van de opdracht van het ontwerpteam?	
31 Tijdelijke huisvesting	Valt het ontwerpen, aanpassen, vergunningstechnisch begeleiden en/of technisch uitwerken van de tijdelijke huisvesting binnen het vaste honorarium?	Zie vraag 7
	Bij selectie criterium SC3 wordt voor de onderhavige opgave gesproken over circa 60% bestaand en 40% nieuwbouw/aanbouw. Kan de Aanbestedende Dienst verduidelijken waarop deze verhouding is gebaseerd? Betreft dit een vastgesteld uitgangspunt voor de toekomstige planvorming of uitsluitend een indicatieve verhouding afkomstig uit de eerder uitgevoerde volumestudie? Kan van deze verhouding worden afgeweken wanneer het ontwerpteam in de gunnings- of ontwerpfase tot een ruimtelijk, functioneel of financieel beter onderbouwde oplossing komt?	De circa 4.060 m² BVO is de omvang van de opdracht. Daarvan is circa 60% het te behouden cultuurhistorisch waardevolle deel (renovatief tot casco) en circa 40% sloop, vervangende nieuwbouw en uitbreiding. Die verhouding volgt uit de vastgestelde projectomvang en de projectprincipes in de businesscase. Dit is het uitgangspunt van de opdracht. In de gunningsfase wordt hiervan niet afgeweken. Het onderzoeken van alternatieve verhoudingen is in de businesscase afgerond. Die studies worden in de gunningsfase met alle geselecteerde Gegadigden gedeeld. De volumestudie is geen bindend ontwerp.
32 Verhouding circa 60% bestaand / 40% nieuwbouw		

	In §1.1 wordt vermeld dat reeds een volumestudie / ontwerp onderzoek is uitgevoerd, dat deze in de gunningsfase ter beschikking wordt gesteld, maar niet bindend is. Kan de Aanbestedende Dienst aangeven welke besluiten naar aanleiding van deze studie inmiddels bestuurlijk en/of programmatisch zijn genomen en derhalve als vaststaand kader voor de nieuwe ontwerppoging gelden? Meer specifiek: zijn de behoud-/sloopstrategie, de verdeling van functies over bestaand en nieuwbouw en de positionering van de nieuwbouw reeds vastgesteld, of worden deze onderdelen opnieuw onderdeel van de ontwerpafweging van het te selecteren ontwerpteam?	Zie de antwoorden op vraag 8 en 32. Vaststaat: behoud van het cultuurhistorisch waardevolle deel, sloop van de overige bouwdelen, en de verhouding van circa 60% bestaand en 40% nieuwbouw. De verdeling van functies over bestaand en nieuwbouw en de positionering van de nieuwbouw worden in de ontwerpfase uitgewerkt door het geselecteerde ontwerpteam, binnen dit kader. De volumestudie is geen bindend ontwerp.
33	Relatie eerder ontwerp onderzoek en nieuwe ontwerppoging	
34	Omvang en verdeling vast honorarium	Ja. Het honorarium is één vast totaalbedrag voor het volledige ontwerpteam, inclusief architect, constructeur, installatieadviseur W&E en bouwtechnisch adviseur. De verdeling over de disciplines is vrij aan het ontwerpteam. De Aanbestedende Dienst schrijft geen verdeling voor.
35	Vast honorarium ontwerpteam	Zie vraag 9
36	selectieleidraad pag. 9 1.6	In paragraaf 1.6 staat op hoofdlijnen wat in de gunningsfase wordt gevraagd. Er wordt geen Structuurontwerp gevraagd. De beoordeling richt zich op visie op de opgave en plan van aanpak. De exacte eisen, omvang van de stukken en de te beoordelen onderdelen volgen in de Gunning leidraad, die alleen aan de geselecteerde Gegadigden wordt verstrekt.
37	selectieleidraad pag. 5 1.2	Zie vraag 9
38	Vergoeding gunningsfase	Zie vraag 28
39	selectieleidraad pag. 25	Nee. Hiertoe is de Aanbestedende Dienst niet bereid.
40	selectieleidraad pag. 5	Zie vraag 7
41	selectieleidraad pag. 5	De toezichthouder maakt geen deel uit van de opdracht van het ontwerpteam. Deze persoon is nog niet bekend en wordt bij de start van de sloopwerkzaamheden via een aparte aanbesteding geselecteerd.
42	Kerncompetentie 1: cultuurhistorische waarde in combinatie met nieuwbouw	Ja zie ook vraag 2
43	Kerncompetentie 1: cultuurhistorische waarde in combinatie met nieuwbouw	Zie vraag 20
44	2.3.1 Selectie criterium 1: Kerncompetentie complexiteit van de opgave	De beoordelingsaspecten beschrijven de complexiteit van deze opdracht. De commissie beoordeelt of de Selectienota relevant is voor die opgave: het samenbrengen van twee gebruikersgroepen in één gebouw en het creëren van kleinschaligheid voor jonge gebruikers binnen een groter geheel. Referentieprojecten met een onderwijsfunctie of schoolfusie worden niet automatisch beoordeeld ten opzichte van andere programmatisch complexe gebouwen.

	In paragraaf 2.3.3 wordt aangegeven dat voor de beoordeling van SC3 aansluiting wordt gezocht bij de verhouding van circa 60% bestaand en 40% nieuwbouw zoals die geldt voor de onderhavige opgave. Hierdoor lijken referentieprojecten met een grotere of kleinere nieuwbouwcomponent minder gunstig beoordeeld te kunnen worden, ongeacht de complexiteit van de cultuurhistorische opgave. Kunt u overwegen deze verhouding als beoordelingsaspect te laten vervallen dan wel te verruimen, zodat referentieprojecten primair worden beoordeeld op de kwaliteit en complexiteit van de integratie van cultuurhistorische waarden, de samenwerking met erfgoedinstanties en de ontwerp- en renovatieopgave, ongeacht de exacte verhouding tussen bestaand en nieuwbouw?	Nee. De Aanbestedende Dienst is niet bereid dit beoordelingsaspect te laten vervallen of te verruimen. Voor SC3 blijft gelden dat aansluiting wordt gezocht bij de verhouding van circa 60% bestaand en 40% nieuwbouw, zoals die voor de onderhavige opgave geldt. Een ondergeschikte uitbouw volstaat niet. Zie de antwoorden op vraag 29 en 32.
45 Paragraaf 2.3.3		Nee. Er wordt geen extern jurylid of onafhankelijk commissielid toegevoegd.
46 beoordelingscommissie	De selectiecriteria hebben allen betrekking op onderwerpen als cultuurhistorie en architectuur. Het valt op dat er geen vakinhoudelijke expertise aanwezig is in de beoordelingscommissie terwijl we wel goede ervaring hebben met externe juryleden, ook binnen de gemeente Rotterdam. Kan er de noodzakelijke expertise worden gewaarborgd zonder een extern jurylid of er een (onafhankelijk) commissielid worden toegevoegd?	De beoordelingscommissie is het projectteam. Het doel is het selecteren van een ontwerpteam dat een goede samenwerkingspartner is. Het voornaamste doel van de opdracht is een functioneel gebouw dat aansluit bij de vraag vanuit het onderwijs. Daarbij telt mee dat het ontwerpteam de opgave in begrijpelijke taal kan overbrengen, ook voor personen zonder architectonische achtergrond.
47 Selectiecriteria	Klopt het dat het voldoende is om één enkel referentieproject per criterium in te dienen en dat het niet noodzakelijk is dat elk teamlid een referentieproject indient? Betekent dat dat de architect alle drie referentieprojecten kan indienen en dat er geen enkel referentieproject nodig is van de adviseurs voor constructie en installaties/ bouw fysica?	zie vraag 2 en 3
48 Documentatie referentieprojecten	De complexiteit van de vraagstelling over de verschillende selectiecriteria lijkt niet in verhouding te staan met de beschikbare ruimte waarop een referentieproject kan worden getoond. We vragen daarom enkele pagina's A4 toe te mogen voegen. Als de aanbesteder de leestijd wil beperken kan het aantal woorden worden gemaximaliseerd (bv 500 woorden per criterium) + 4p afbeeldingen. Op die manier krijgt de aanbestedr ook een betere indruk van een referentieproject.	De Aanbestedende Dienst is bereid de omvang van de Selectienota te verruimen. Per selectiecriteria mag de Gegadigde maximaal 2 A4 tekst en maximaal 2 A4 verduidelijkende of ondersteunende afbeeldingen indienen. De afbeeldingen dienen ter ondersteuning van de tekst. Extra tekst op de beeldpagina's telt mee als tekst.
49 Teamsamenstelling	Het is niet geheel duidelijk of de teamsamenstelling al in de selectiefase moet worden vastgelegd. Als de architect aan alle selectiecriteria kan voldoen, kunnen teamleden ook nog in de gunningsfase worden vastgelegd?	Nee. De samenstelling van het ontwerpteam moet bij Aanmelding volledig zijn vastgelegd. De geschiktheid van de adviseurs wordt ook getoetst. Teamleden kunnen niet pas in de gunningsfase worden vastgelegd.
50 Beoordeling referentieprojecten	Heeft de opdrachtgever een voorkeur voor verschillende referentieprojecten of kan er worden volstaan met één enkel project op het moment dat er aan alle criteria wordt voldaan? Leveren meerdere projecten een betere beoordeling op?	De Aanbestedende Dienst heeft geen voorkeur voor meer projecten. Meer projecten levert geen hogere score op. De Selectienota toont de ervaring van het hele ontwerpteam, inclusief de derde adviseurs. Dat mag in één project. Dat mag in meerdere projecten. Elk behandeld project telt mee voor de omvangband. Per selectiecriteria hanteert de Aanbestedende Dienst het laagst ingediende project in die Selectienota. Een kleiner of minder passend project is daarmee maatgevend, ook als de overige projecten groter zijn. Zie het antwoord op vraag 2.
51 Kwaliteitsmanagementsysteem	Het is ongebruikelijk om een ISO9001 certificaat van alle teamleden te vragen, zeker op het moment dat de architect de verantwoordelijkheid draagt voor alle adviseurs. Kunnen we volstaan met het certificaat van alleen de architect en de constructeur? De eis beperkt het aantal mogelijke adviseurs, zorgt ervoor dat alleen met grote bedrijven kan worden samengewerkt en drijft de honoraria op waardoor het ontwerpteam binnen een vastgesteld honorarium minder bewegingsvrijheid heeft en minder tijd aan het ontwerp kan besteden.	Nee. De geschiktheidseis kwaliteitszorg (ISO 9001:2015 of gelijkwaardig) blijft gelden voor alle disciplines van het ontwerpteam. Iedere discipline mag gelijkwaardigheid aantonen. Zie ook vraag 27.
52 Beoordelingscommissie	Beoordeelt dezelfde commissie de aanmeldingen in de selectiefase én de gunningsfase? Indien dat niet het geval is: aan welke lezer moeten we ons met de beschrijving van de referentieprojecten richten?	Ja. Dezelfde beoordelingscommissie beoordeelt de stukken in de selectiefase en in de gunningsfase.